

Rejestracja, zawieszenie, likwidacja działalności gospodarczej.

Podczas tej lekcji dowiesz się:

- ✓ **W jaki sposób zarejestrować indywidualną działalność gospodarczą.**
- ✓ **Jakie istnieją sposoby elektronicznego potwierdzania tożsamości.**
- ✓ **Jakie masz uprawnienia związane z zawieszeniem i wznowieniem działalności.**
- ✓ **Jakie procedury wiążą się z likwidacją firmy.**

Istnieją różne formy organizacyjno-prawne wykonywania działalności gospodarczej, które różnią się od siebie stopniem skomplikowania i szczególnymi regulacjami prawnymi.

- Jeśli zamierzasz prowadzić indywidualną działalność gospodarczą lub spółkę cywilną musisz uzyskać wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Ministra Rozwoju.
- Jeśli zamierzasz utworzyć spółkę prawa handlowego (spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa, spółka komandytowo – akcyjna, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka akcyjna) musisz zarejestrować się w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Osoby, które rozpoczynają swoją przygodę z własną firmą najczęściej zakładają indywidualną działalność gospodarczą.

Pamiętaj również, że jeżeli zamierzasz starać się o dotację na podjęcie działalności z powiatowego urzędu pracy, to **jedyną** formą organizacyjno-prawną, na którą możesz uzyskać dofinansowanie jest właśnie **indywidualna działalność gospodarcza**.

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG) to scentralizowany rejestr przedsiębiorców, będących osobami fizycznymi, działających na terenie Polski. Rejestr prowadzony jest w systemie teleinformatycznym na podstawie przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Uwaga! Rejestracja w CEIDG jest bezpłatna!

Aby zarejestrować firmę w Centralnej Ewidencji w pierwszej kolejności musisz złożyć wniosek na druku **CEIDG-1**. Przed wypełnieniem wniosku warto zapoznać się z instrukcją dostępną na stronie CEIDG.

Elektroniczne potwierdzanie tożsamości

Składając wniosek CEIDG-1 musisz potwierdzić swoją tożsamość. Jeżeli robisz to osobiście Twoja tożsamość zostanie sprawdzona na podstawie dokumentu tożsamości. Masz też możliwość zarejestrowania firmy on-line. Wówczas musisz dysponować którymś ze sposobów elektronicznego potwierdzania tożsamości. Do wyboru masz:

- **Bezpieczny podpis elektroniczny (certyfikat kwalifikowany)** – służy do składania deklaracji celnych, podatkowych, zgłoszeń do ZUS, rejestracji firmy, składania podań, pism oraz podpisywania umów. Jest płatny – możesz go kupić w wybranych firmach (podmiotach kwalifikowanych przez Ministerstwo Rozwoju). Informacje o tych firmach znajdziesz na stronie Narodowego Centrum Certyfikacji.

Są to:

- Kwalifikowane Centrum Certyfikacji Kluczy CenCert
 - Euro Cert
 - Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.
 - Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych
 - Powszechne Centrum Certyfikacji Certum
- **Profil Zaufany** – bezpłatna wersja podpisu elektronicznego, ale służy jedynie do kontaktów z administracją publiczną. Uzyskasz go za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (epuap.gov.pl). Załóż konto na stronie ePUAP i elektronicznie złóż wniosek o nadanie profilu zaufanego. Następnie w ciągu 14 dni udaj się do wybranego punktu potwierdzania tożsamości z dowodem osobistym (na stronie ePUAP znajdziesz listę urzędów potwierdzających profil zaufany w wybranym mieście). Profil będzie ważny przez 3 lata, po tym czasie należy go przedłużyć. Wnioski i dokumenty składane on-line podpisuje się jednorazowymi kodami SMS.

Rejestracja działalności gospodarczej

Możesz wybrać jeden ze sposobów rejestracji firmy:

- Wypełnij papierowy wniosek CEIDG-1 i prześlij listem poleconym do odpowiedniego urzędu gminy. W tym przypadku Twój podpis musi być potwierdzony notarialnie.
- Wypełnij papierowy wniosek CEIDG-1 i złóż osobiście w najbliższym urzędzie gminy. Urzędnik przekształci dokument na wniosek elektroniczny.
- Wypełnij wniosek on-line na stronie CEIDG (nie jest wymagane zalogowanie się do strony). Po wypełnieniu wniosku otrzymasz kod weryfikacyjny. W ciągu 7 dni udaj się do najbliższego urzędu gminy (z kodem weryfikacyjnym i dowodem osobistym). Urzędnik dokona reszty formalności.

- Zaloguj się do strony CEIDG, wypełnij wniosek on-line i podpisz go elektronicznie (za pomocą bezpiecznego podpisu elektronicznego lub profilem zaufanym). Od momentu przyjęcia wniosku możesz prowadzić firmę.

Wypełnienie wniosku on-line jest wygodnie i proste. Formularz zawiera podpowiedzi i najważniejsze wyjaśnienia. Możesz także skorzystać z kreatora, który krok po kroku przeprowadzi Cię przez proces uzupełniania wniosku.

Jeśli w Twoim wniosku będą błędy, a został on złożony on-line, system CEIDG niezwłocznie wyśle Tobie wiadomość na podany adres mailowy. Gdy złożysz niepoprawny wniosek osobiście – gmina wyśle Tobie wezwanie do skorygowania w terminie 7 dni roboczych.

Po złożeniu wniosku CEIDG-1 **system automatycznie** wysyła informacje do:

- krajowego rejestru podmiotów gospodarki narodowej – nadanie lub aktualizacja REGON,
- Urzędu Skarbowego - zgłoszenie identyfikacyjne lub aktualizacyjne NIP,
- Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - zgłoszenie płatnika składek albo jego zmiany.

Wniosek jest również:

- oświadczeniem o wyborze formy opodatkowania
- zawiadomieniem o wyborze sposobu opłacania podatku
- zawiadomieniem o zawarciu z biurem rachunkowym umowy o prowadzenie podatkowej księgi przychodów i rozchodów albo umowy o prowadzenie ewidencji przychodów, a także zawiadomieniem o rozwiązaniu tych umów.

Prowadzenie firmy rozpoczynasz od dnia złożenia wniosku. Masz też prawo **wskazać późniejszy dzień podjęcia działalności niż dzień złożenia wniosku.**

Potwierdzeniem rejestracji firmy w CEIDG jest wydruk ze strony internetowej.

Pamiętaj! Organy administracji publicznej nie mogą żądać od przedsiębiorcy okazywania zaświadczeń o wpisie do CEIDG!

Identyfikacja Ciebie jako przedsiębiorcy w rejestrach urzędowych będzie odbywać się na podstawie numeru NIP.

Zgłoszenie do ubezpieczeń

Od momentu rozpoczęcia działalności masz **7 dni** na zgłoszenie się w jednostce ZUS do **odpowiednich ubezpieczeń społecznych**. Wynika to z tego, że przedsiębiorcy, z w uwagi na swoją indywidualną sytuację, podlegają różnym obowiązkowym ubezpieczeniom. Jeżeli prowadzenie firmy jest jedynym tytułem do ubezpieczenia wypełniasz formularz **ZUS ZUA**.

Jeśli posiadasz inny tytuł do ubezpieczenia, musisz samodzielnie ustalić, do jakich ubezpieczeń się zgłosić. W razie wątpliwości pomocy udzielają pracownicy ZUS.

Jeżeli dysponujesz bezpiecznym podpisem elektronicznym lub profilem zaufanym możesz zarejestrować się na Platformie Usług Elektronicznych ZUS i przysyłać do ZUS dokumenty zgłoszeniowe, wnioski oraz pisma on-line.

Jako płatnik składek, oprócz zgłoszenia siebie od ubezpieczenia, masz też obowiązek zgłosić inne osoby (ewentualnych pracowników, zleceniobiorców, osoby współpracujące, członków rodziny poszczególnych ubezpieczonych) w ciągu 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia.

O zatrudnieniu pracownika nie musisz natomiast informować Państwowej Inspekcji Pracy i Sanepidu.

Rejestracja VAT

Jeżeli rejestrując firmę, jednocześnie rejestrujesz się jako płatnik podatku VAT, musisz dodatkowo wypełnić i złożyć formularz **VAT-R**. Formularz ten możesz dołączyć do wniosku CEIDG-1, ale tylko pod warunkiem, że posiadasz bezpieczny podpis elektroniczny. Jeżeli posiadasz profil zaufany lub w ogóle nie dysponujesz sposobem elektronicznego potwierdzania tożsamości, musisz złożyć formularz VAT-R w odpowiednim urzędzie skarbowym.

Uwaga! Rejestracja przedsiębiorcy dla celów VAT jest bezpłatna! Możesz jednak wystąpić o wydanie potwierdzenia rejestracji. Wówczas opłata skarbową wynosi 170 zł.

Zmiana we wpisie do Centralnej Ewidencji Informacji o Działalności Gospodarczej

Masz obowiązek zgłosić wszelkie zmiany danych zawartych we wpisie do ewidencji działalności w ciągu 7 dni od dnia ich zajęcia (na przykład zmiana adresu prowadzenia działalności). Zmiany zgłaszasz na tym samym druku, za pomocą którego rejestrujesz firmę, czyli CEIDG-1 (w polu 01 zaznaczasz opcję „zmień dane we wpisie”).

REGON

Krajowy Rejestr Podmiotów Gospodarki Narodowej to zbiór informacji o podmiotach gospodarki narodowej prowadzony w systemie informatycznym. Cel tego rejestru to zachowanie spójności identyfikacyjnej podmiotów gospodarki narodowej wpisywanych do innych urzędowych rejestrów, służy osiągnięciu jednolitości opisów, umożliwia sporządzenie wykazów adresów działających podmiotów, stanowi podstawę do tworzenia baz i banków danych, służy do badań statystycznych.

Informację o numerze REGON otrzymasz za pomocą wyszukiwarki CEIDG. W przypadku konieczności posiadania zaświadczenia o numerze identyfikacyjnym REGON musisz złożyć żądanie wydania zaświadczenia w urzędzie statystycznym.

Pieczętka firmowa

Nie masz obowiązku posiadania pieczętki firmowej. Faktycznie jednak pieczętka przydaje się do zakładania rachunku bankowego, wystawiania dokumentów sprzedaży, wypełniania dokumentów do ZUSu i urzędu skarbowego. Pieczętka powinna zawierać:

- oznaczenie przedsiębiorcy (w przypadku osoby fizycznej jest to imię i nazwisko + ewentualnie inne określenie wskazujące na przedmiot działalności)
- dane teleadresowe
- numer NIP

Rachunek bankowy

Zgodnie z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej (art. 22 ust.1) masz obowiązek dokonywania lub przyjmowania płatności związanych z prowadzeniem działalności za pośrednictwem rachunku bankowego w każdym przypadku gdy:

- stroną transakcji jest inny przedsiębiorca
- oraz gdy wartość transakcji przekracza równowartość 15 tys. euro

Zapłata podatków oraz składek do ZUS również odbywa się za pośrednictwem rachunku bankowego.

Nie masz natomiast obowiązku zakładania konta firmowego, w związku z tym dla celów prowadzenia firmy możesz korzystać z rachunku osobistego. Mimo to znaczna część przedsiębiorców, dla wygody i przejrzystości finansów decyduje się na założenie rachunku firmowego.

Zawieszenie i wznowienie działalności gospodarczej

Jako przedsiębiorca masz prawo zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej na okres od 30 dni do 24 miesięcy (w miesiącu lutym możesz zawiesić działalność na 28 dni).

Jeżeli przed upływem 24 miesięcy nie wznowisz działalności zostanie ona zamknięta z urzędu.

Pamiętaj, że aby zwiesić działalność nie możesz zatrudniać pracowników!

Zawieszenie działalności pozwala na znaczne ograniczenie obowiązków i kosztów (w okresie zawieszenia nie musisz opłacać podatku dochodowego i składek na ubezpieczenia społeczne) przy jednoczesnym formalnym istnieniu firmy.

W okresie zawieszenia nie możesz wykonywać działalności oraz osiągać bieżących przychodów z tego tytułu!

Masz natomiast prawo lub obowiązek:

- wykonywać wszelkie czynności niezbędne do zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów;

- przyjmować należności lub obowiązek regulować zobowiązania, powstałe przed datą zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej;
- zbywać własne środki trwałe i wyposażenie;
- uczestniczyć w postępowaniach sądowych, postępowaniach podatkowych i administracyjnych związanych z działalnością gospodarczą wykonywaną przed zawieszeniem wykonywania działalności gospodarczej;
- wykonywać wszelkie obowiązki nakazane przepisami prawa;
- osiągać przychody finansowe, także z działalności prowadzonej przed zawieszeniem wykonywania działalności gospodarczej;
- Możesz zostać poddany kontroli na zasadach przewidzianych dla przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą.

W okresie zawieszenia działalności masz prawo zarejestrować się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna.

Nie istnieje limit mówiący o tym, ile razy można zawieszać i wznawiać działalność. W związku z tym, z tego rozwiązania chętnie korzystają przedsiębiorcy prowadzący działalność sezonowe.

Zawieszenie i wznowienie działalności zgłaszasz na druku CEIDG-1 (w polu 01 zaznaczasz opcję „zawieś działalność gospodarczą” albo „wznów działalność gospodarczą”).

Zawieszenie działalności z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem

Jeśli nie zatrudniasz pracowników i prowadzisz działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy możesz **zawiesić wykonywanie działalności na okres do 3 lat w celu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem** (nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 5 roku życia; w przypadku dziecka niepełnosprawnego – maksymalny okres zawieszenia firmy to 6 lat, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia).

Z tego uprawnienia możesz skorzystać jednorazowo albo maksymalnie w 4 częściach.

W tym czasie możesz skorzystać z ubezpieczenia emerytalnego i rentowego opłacanego z budżetu państwa (jeśli nie masz innego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego, to budżet państwa również opłaci składkę zdrowotną).

Zawieszenie działalności z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem zgłaszasz na druku CEIDG-1 (w polu 01 zaznaczasz opcję „zawieś działalność gospodarczą” + zaznacz oświadczenie w polu 14.4 wniosku).

Szczegółowe informacje na temat zawieszania i wznawiania działalności gospodarczej możesz znaleźć na stronie punktu kontaktowego www.biznes.gov.pl.

Likwidacja działalności gospodarczej

Masz obowiązek zgłosić zamknięcie działalności gospodarczej w **terminie 7 dni** od dnia trwałego zaprzestania wykonywania tej działalności.

Zamknięcie działalności zgłaszasz na druku CEIDG-1 (w polu 01 zaznaczasz opcję „zamknij działalność gospodarczą”).

System przesyła informacje do Urzędu Skarbowego, Głównego Urzędu Statystycznego oraz do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Twoim zadaniem będzie jeszcze dopełnienie następujących formalności:

- Odpowiednio wczesne wypowiedzenie podpisanych umów (z kontrahentami, pracownikami).
- Sporządzenie wykazu składników majątku na dzień likwidacji firmy dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych.
- Sporządzenie spisu z natury dla celów prowadzenia książki przychodów i rozchodów bądź dla celów ryczałtu ewidencjonowanego.
- Ewentualnie zgłoszenie do urzędu skarbowego zaprzestania wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem VAT, przygotowanie spisu z natury dla celów podatku VAT, zgłoszenie deklaracji VAT-R wraz z informacją o dokonanym spisie z natury.
- Wyrejestrowanie siebie i osób współpracujących z ubezpieczenia społecznego oraz siebie i członków rodziny z ubezpieczenia zdrowotnego.
- Ewentualnie zamknięcie kasy fiskalnej, wyrejestrowanie odbiornika radiowo-telewizyjnego, likwidacja firmowego konta bankowego.

Szczegółowe informacje na temat likwidacji działalności gospodarczej możesz znaleźć na stronie punktu kontaktowego www.biznes.gov.pl.